

רשומות

הצעות חוק

ה מ מ ש ל ה

15 בנובמבר 2010

545

ח' בכסלו התשע"א

עמוד

הצעת חוק הביטוח הלאומי (תיקון מס' 123) (השגה על קביעת דמי ביטוח), התשע"א-2010. 278

הצעת חוק הביטוח הלאומי (תיקון מס' 123) (השגה על קביעת דמי ביטוח), התשע"א-2010

1. החלפת סעיף 359 בחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995' (להלן – החוק העיקרי), במקום סעיף 359 יבוא:
359. (א) קבע פקיד גבייה ראשי את דמי הביטוח כאמור בסעיפים 347, 357 או 358, תימסר לחייב בתשלום הודעה על כך במכתב רשום.
- (ב) השתמש פקיד גבייה ראשי בסמכותו לפי סעיפים 357 או 358, חייב הוא לנמק את החלטתו, בהודעה לפי סעיף קטן (א).
- (ג) החייב בתשלום רשאי להשיג על קביעת דמי הביטוח כאמור בסעיף קטן (א), לפני פקיד גבייה ראשי שהמינהלה הסמיכה לכך, בתוך שלושים ימים מהיום שבו נמסרה לו ההודעה לפי הסעיף הקטן האמור; בהשגה כאמור יפורשו הנימוקים להשגה.
- (ד) פקיד גבייה ראשי המוסמך לדון בהשגות לפי סעיף קטן (ג), רשאי להאריך את המועד להגשת ההשגה, מטעמים שיקבע השר; לא הגיש החייב בתשלום השגה בתוך פרק הזמן האמור בסעיף קטן (ג) ולא ביקש הארכת מועד להגשת ההשגה, תהא קביעת דמי הביטוח כאמור בסעיף קטן (א) סופית.
- (ה) פקיד גבייה ראשי שקבע את דמי הביטוח כאמור בסעיף קטן (א), לא ידון בהשגה על קביעה זו.
- (ו) בא החייב בתשלום, המשיג על קביעת דמי הביטוח, לידי הסכם עם המוסד על דמי הביטוח לפי סעיף 368, תתקן קביעת דמי הביטוח בהתאם להסכם ותומצא למשיג הודעה על דמי הביטוח שעליו לשלם.
- (ז) לא הושג הסכם כאמור בסעיף קטן (ו), יקבע פקיד גבייה ראשי המוסמך לדון בהשגות לפי סעיף קטן (ג), את דמי הביטוח שעל המשיג לשלם, והמשיג רשאי לערער על קביעה זו לפני בית דין אזורי לעבודה.
2. סעיף 372 לחוק העיקרי – בטל.

ד ב ר י ה ס ב ר

- סעיפים** סעיף 372 לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], 1 ו-2 התשנ"ה-1995' (להלן – החוק), קובע כי ליד כל סניף של המוסד לביטוח לאומי (להלן – המוסד) תוקם ועדת שומה, אשר תקבע לפי בקשת החייב בתשלום דמי ביטוח, את דמי הביטוח שיש לשלמם. עוד
- קובע הסעיף את הרכבה של הוועדה, דרכי מינויים של חבריה, ואת סדרי הדין שלפניה. בהתאם להוראות סעיף 359 לחוק, מוסמכות ועדות השומה לדון בעררים על קביעת פקיד גבייה לפי סעיפים 347, 357 ו-358 לחוק.

¹ ס"ח התשנ"ה, עמ' 207; התשע"א, עמ' 16.

3. (א) תחילתו של חוק זה בתום שלושה חודשים מה-1 בחודש שלאחר פרסומו (להלן תחילה ותחילה) – יום התחילה).

(ב) הוראות חוק זה יחולו גם לגבי קביעת דמי ביטוח שהודעה עליה נמסרה לחייב בתשלום לפי סעיף 359 לחוק העיקרי לפני יום התחילה ובלבד שדמי הביטוח טרם שולמו, ואולם על אף הוראות סעיף 359(ג) לחוק העיקרי, כנוסחו בסעיף 1 לחוק זה, רשאי החייב בתשלום להשיג על קביעה כאמור לפי הוראות אותו סעיף, בתוך 60 ימים מיום התחילה.

ד ב ר י ה ס ב ר

(ב) השתמש פקיד גבייה ראשי בסמכותו לפי סעיפים 357 או 358, חייב הוא לנמק את החלטתו בהודעה על פי סעיף קטן (א).

(ג) העורר על קביעה לפי סעיפים 347 או 357 עליו הראיה.

(ד) הוגש ערר על קביעה לפי סעיף 358, על המוסד הראיה שהקביעה היתה סבירה.

"ועדת שומה"

372. (א) ליד כל סניף של המוסד תוקם ועדת שומה, והיא תקבע, לפי בקשת החייב בתשלום דמי ביטוח, את דמי הביטוח שיש לשלם.

(ב) המועצה תמנה את חברי ועדת השומה.

(ג) ועדת שומה תדון בשלושה; מנהל הסניף שלידו הוקמה ועדת שומה יקבע את התור שלפיו יכהן חבריה.

(ד) ועדת שומה תקבע את סדרי הדין לפנייה, במידה שלא נקבעו בתקנות, ולא תהיה כפופה לדיני הראיות אלא תשקול לפי אומד דעתה את חומר הראיות שהובאו לפנייה; ואולם שומה סופית של הכנסה מהמקורות האמורים בסעיפים 344(א) ו-345(א), לפני כל פטור, ניכויים וזיכויים לפי פקודת מס הכנסה, תחייב את הועדה.

(ה) החלטת ועדת שומה בשאלה שבעובדה היתה סופית.

סעיף 3 דמי ביטוח לעובדים משולמים על בסיס יחידות זמן של חודש. לכן מוצע כי תחילתו של התיקון המוצע תהיה ב-1 בחודש שלאחר תום שלושה חודשים מיום הפרסום (להלן – יום התחילה), שהוא פרק הזמן הנדרש לצורך היערכות ליישום תיקון החוק.

כמו כן, מוצע לקבוע כי הוראות התיקון המוצע יחולו גם לגבי קביעת דמי ביטוח שהודעה עליה נמסרה לחייב בתשלום לפי סעיף 359 לחוק לפני יום התחילה ובלבד שדמי הביטוח טרם שולמו, מאחר שכאמור לעיל לא היה קיים בפועל מנגנון השגה על קביעת דמי ביטוח עד לתחילתו של התיקון המוצע. עם זאת, כדי לאפשר זמן היערכות נוסף לחייב בתשלום המעוניין להגיש השגה על קביעה ישנה של דמי ביטוח שהודעה עליה נמסרה לו לפני יום התחילה, מוצע כי חייב בתשלום יוכל להשיג על קביעה כאמור בתוך 60 ימים מיום התחילה, זאת במקום פרק זמן של 30 ימים להגשת השגה, הניתן לגבי קביעות חדשות של דמי ביטוח, שהודעה עליהן נמסרה מיום התחילה ואילך.

הוראת סעיף 372 לחוק האמורה אינה מיושמת כיום, והואיל ולא מונתה ועדת השומה הנדרשת לביצוע החוק. בפועל, במקרים שבהם חלקו מבוטחים על השומה שנקבעה להם, הוקפאו הליכי הגבייה של השומה שבמחלוקת, וכתוצאה מכך נמנעה מהמוסד היכולת לחייב אותם בדמי הביטוח האמיתיים שבהם חבו.

לפיכך מוצע לבטל את סעיף 372 לחוק ולהחליף את סעיף 359 לחוק, ולקבוע בסעיף 359 המוצע שתינתן למבוטחים זכות השגה על קביעת דמי ביטוח של פקיד גבייה ראשי, לפני פקיד גבייה ראשי אחר שיוסמך במיוחד לדון בהשגות, זאת בדומה למנגנון הנהוג בעניין השגות על שומה לפי פקודת מס הכנסה. עוד מוצע לקבוע כי פקיד גבייה ראשי שקבע את דמי הביטוח כאמור, לא ידון בהשגה על קביעה זו וכי פקיד גבייה ראשי שיעסקו בהשגות על החלטות של פקיד גבייה ראשי אחרים, יהיו הפקידים בדרגה הגבוהה ביותר בסניף הרלוונטי של המוסד. השגה על קביעת דמי ביטוח שקבע פקיד גבייה ראשי שהוסמך גם לדון בהשגות, תיעשה לפני פקיד גבייה ראשי אחר שהוסמך לדון בהשגות.

במסגרת ההחלפה המוצעת של סעיף 359 לחוק, יבוטלו סעיפים קטנים (ג) ו-(ד) שבו, הקובעים כללי ראיות שלפיהם מי שעורר על קביעה לפי סעיפים 347 או 357 לחוק, עליו הראיה, ואם הוגש ערר על קביעה לפי סעיף 358 לחוק, על המוסד הראיה שהקביעה היתה סבירה. זאת מאחר שעצם ביטול מנגנון ועדת השומה שהיא גוף חיצוני מעין-שיפוטי, והעברת הדיון בהשגות לפקיד גבייה שהיא עובד המוסד, ואשר עליו קיימת זכות ערעור לבית הדין האזורי לעבודה, מייטרת למעשה את הצורך בכללי ראיות.

עוד מוצע כי על החלטה בהשגה כאמור יהיה ניתן לערער לפני בית דין אזורי לעבודה.

וזה נוסחם של סעיפים 359 ו-372 לחוק, שמוצע כאמור להחליף ולבטל:

"ערר על קביעת דמי ביטוח"

359. (א) קבע פקיד גבייה ראשי את דמי הביטוח כאמור בסעיפים 347, 357 או 358, תימסר לחייב בתשלום הודעה על כך במכתב רשום, והחייב בתשלום רשאי לערור לפני ועדת שומה הפועלת לפי סעיף 372, תוך שלושים ימים מהיום שבו נמסרה לו ההודעה; לא ערר החייב בתשלום כאמור, תהא קביעת פקיד גבייה ראשי סופית.

